

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 13480/2024
25.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиоца Града Пожаревца, кога заступа Градско правобранилаштво Града Пожаревца, против туженог ПД за трговину и услуге „Ћопић компанија“ д.о.о. Пожаревац, чији је пуномоћник Снежана Арсић, адвокат из ..., ради утврђења ништавости уговора, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 188/23 од 12.01.2024. године, у седници одржаној 25.12.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 188/23 од 12.01.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 188/23 од 12.01.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Пожаревцу П 41/22 од 12.12.2022. године којом је одбијен тужбени захтев да се према туженом утврди да је ништав Уговор о купопродаји од 07.04.2003. године закључен између ДП ИТК „Моравка у стечају“ из Пожаревца као продавца и туженог као купца и да исти не производи правно дејство од 07.04.2023. године, да се утврди да је ништав Анекс уговора о купопродаји од 04.06.2004. године закључен између ДП ИТК „Моравка у стечају“ из Пожаревца као продавца и туженог као купца те да исти не производи дејство од 04.06.2006. године и обавезан тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 510.750,00 динара са законском затезном каматом на овај износ од дана извршности одлуке па до коначне исплате. Ставом другим изреке одбијен је захтев парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени је одговорио на ревизију тужиоца.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), у вези члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 10/23), па је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Наводи ревизије да је у поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, указивањем да нема јасних разлога о одлучним чињеницама, нису могли бити предмет оцене Врховног суда с обзиром да ова битна повреда одредаба парничног поступка није разлог због кога се сходно члану 407. став 1. ЗПП ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, 1998. године инициран је стечајни поступак пред Трговинским судом у Пожаревцу у предмету Ст 857/98 над Друштвеним предузећем Индустрија текстилне конфекције „Моравка“ са седиштем у Пожаревцу, у ком стечајном поступку је пописана имовина стечајног дужника, коју је правни претходник стечајног дужника Индустрија текстилних производа „Моравка“ из Пожареваца добила на трајно коришћење без накнаде од Народног одбора Општине Пожаревац решењем Одељења за финансије од 12.11.1962. године, на ком земљишту је правни претходник стечајног дужника изградио објекте чија површина и позиција на катастарским парцелама је утврђена из налаза и мишљења судских вештака датих у току стечајног поступка, а који је прихваћен као доказ у овом парничном поступку. Како је стечајни управник заказао јавну продају ових непокретности стечајног дужника и како су надлежна већа Трговинског суда у Пожаревцу решењима Ст 857/98 од 18.09.2002., 18.03.2003. и 28.03.2003. године дали сагласност да се изврши продаја наведене имовине стечајног дужника са констатованим стањем непокретности, како оних које су укњижене на име стечајног дужника и оних које нису, а представљају његову имовину и након што је стечајно веће 25.02.2003. године одобрило уговарање и купопродају имовине стечајног дужника са туженим за цену од 10.757.071,11 динара, закључен је и оверен Уговор о купопродаји од 07.04.2003. године, а потом и оспорени Анекс од 03.06.2004. године којим је промењен члан 1. основног уговора и утврђен предмет купопродаје. Трговински суд у Пожаревцу је решењем Ст 857/98 од 06.03.2008. године закључио стечајни поступак над предузећем ИТК „Моравка у стечају“ након што је купац исплатио купопродајну цену.

На основу овако утврђеног чињеничног стања и оцене да је продаја имовине стечајног дужника уговором 07.04.2003. године који је измењен анексом од 03.06.2004. године извршена на основу одлуке стечајног већа у законито спроведеном поступку у коме је утврђено да је продата имовина економско – функционална целина привредног субјекта који је пословао од 1955. године до отварања стечаја на земљишту коме је одређена намена 1962. године и које је правни претходник тужиоца за ту намену и доделио правном претходнику туженог и на коме је правни претходник туженог изградио објекте потребне за своје пословање, да се на неким и укњижио као и да тужилац своје право на имовини стечајног дужника није остваривао у стечајном поступку, правилно су нижестепени судови применом одредби члана 103. став 1. Закона о облигационим односима и одредби чланова 129. – 132. Закона о принудном поравнању, стечају и ликвидацији („Службени лист СФРЈ“ бр. 84/89, 37/93, („Службени лист СРЈ“ бр. 28/96) важећег у време спровођења стечајног поступка и

извршене купопродаје, који је престао да се примењује 01.08.2004. године, одбили захтеве тужиоца за утврђење ништавости оспорених уговора о купопродаји сматрајући да се ради о пуноважном правном послу који је закључен на основу претходног одобрења стечајног већа пошто је претходно на законом прописан начин утврђена имовина стечајног дужника који је продат наведеним уговорима.

Правно схватање нижестепених судова као правилно прихвата и Врховни суд.

Наиме, одредбом члана 131. Закона о принудном поравнању, стечају и ликвидацији, који се у конкретном примењује сходно одредби члана 185. Закона о стечајном поступку („Службени гласник РС“ бр. 84/04, 85/05) прописано је да се имовина дужника која улази у стечајну масу продаје, по правилу јавним надметањем (став 1.), да стечајно веће, по претходно прибављеном мишљењу одбора поверилаца, ако је образован, може одредити и други начин продаје (прикупљањем понуда и непосредном погодбом), ако законом није друкчије одређено (став 2.) и да се о продаји имовине дужника обавештавају лица која имају право прече куповине (став 3.). Одредбом члана 132. истог закона прописано је да се имовина, односно део имовине која чини функционалну целину у процесу производње (постројења, уређаји и сл.) продаје, по правилу, јавним надметањем, и то првенствено као целине са зградом и земљиштем, а ако то није могуће - продаје се без зграде и земљишта (став 1.) док је одредбом члана 134. став 1. истог закона прописано да имовину продаје стечајни управник по упутствима и под надзором стечајног судије.

Како је у конкретном случају продаја имовине стечајног дужника туженом извршена на основу одлуке стечајног већа, то уговор о продаји имовине стечајног дужника представља део судске одлуке и из ње црпи своју законску снагу и не може се посматрати изоловано од овог решења. Напротив, уговор је неодвојиви део те судске одлуке, у правноснажном, формалном и материјалном смислу и представља њену финализацију. Зато се његова пуноважност не може испитивати са становишта одредаба члана 103. – 110. Закона о облигациони односима којима се регулише питање ништавости уговора, већ је правна судбина овог уговора везана за одредбе Закона о принудном поравнању, стечају и ликвидацији. Имајући у виду цитиране одредбе овог закона, уговор није противан одредбама тог закона, јер је закључен на основу одлуке надлежног органа у законом предвиђеном поступку, како то правилно закључују нижестепени судови.

Наводи ревизије којима се указује да је закључењем оспорених уговора повређено тужиочево право својине на некој ствари, не може бити разлог побијања пуноважности уговора о продаји имовине стечајног дужника, већ тужилац има могућности да у складу са одредбама Закона о основама својинско правних односа истакне својинско правни захтев против сваког лица код кога се налази ствар на којој полаже то право. Стога су ови наводи ревизије тужиоца без утицаја на правилност побијане одлуке.

Ревизијски наводи којима се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања нису разлог из којих се сходно члану 407. став 2. ЗПП ревизија може изјавити, па исти нису били предмет оцене ревизијског суда.

Правилна је и одлука о трошковима поступка јер је донета правилном применом члана 153, 154. и 163. став 2. ЗПП.

Са свега изнетог, на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

Одлука о трошковима ревизијског поступка донета је применом члана 165. у вези члана 154. ЗПП, с обзиром да трошкови одговора на ревизију нису били нужни за одлучивање.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**